

סיכום על מסכת תרומות

פרק ג'

"מי ומה לא יתרמו ואם תרמו אין תרומתן תרומה"

1. התורם חבית של יין וידוע היתה שהיא של חומץ אינה תרומה והטעם דייך וחומץ שני מינים הן וכתוב והרמותם ממנו או ילפינן מכדגן מן הגורן (כדלעיל בפ"ב).
2. מינה שליח לתרום וביטלו קודם שתרום והטעם לפי שתרום שלא ברשות בעלים.
3. פועלים עמי הארץ והטעם דסתם פועל אין לו רשות בעלים.
4. התכוון לומר תרומה ואמר מעשר והטעם דבעינן שיהיה פיו ולבו שוין.

"מי ומה לא יתרמו ואם תרמו תרומתן תרומה"

1. קישות ונמצאת מרה ואבטיח ונמצא סרוח ואיירי בשוגג וספק אם היתה מקולקלת, ותרומתן תרומה והטעם דקנסוהו לחזור ולתרום משום דהוה ליה למטעמיה.
2. בייך ונמצאת חומץ וספק מתי נתחמצה, תרומה ויחזור ויתרום והטעם מכיון שזה ספק והמוציא מחברו עליו הראיה, ולפיכך נותן לו הכהן דמי הראשונה שהיא יותר גדולה.
3. אין להקדים תרומה לבכורים ואם הקדים תרומתן תרומה והטעם לפי שביכורים, ביכורים לכל ומה שעשה עשוי ואינו מעכב.

"מי ומה תרומתן תרומה לכתחילה"

1. התורם יין ומשתרמה החמיצה והטעם, משום דבשעה שתרמה של יין היתה.
2. שותפין שתרמו זה אחר זה לדעת ר"ע חציה של שניהם תרומה לחכמים רק של הראשון תרומה ור' יוסי מבאר דזה רק אם תרום כשיעור ואם לאו אז גם של השני תרומה והטעם דשותפין אינן צריכים ליטול רשות זה מזה.
3. כשמינה שליח והרשה את בן ביתו או עבדו ושפחתו, והטעם דילפינן מאתם גם אתם לרבות שלוחכם.
4. דרוכות תלמידי חכמים והטעם שלכך בעה"ב לקחן שיתרמו בטהרה לפי שהן בעה"ב העמי הארץ מטמאין הגת.
5. הנכרי והכותי תרומתן תרומה בשדה שלהם והטעם דס"ל לתנא של משנתינו דאין קנין לנכרי בארץ ישראל להפקיע מתרומות ומעשרות.